

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkozenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Naukowcy mają klucz do zbadania języka migowego

Klasyfikatory to znaki decydujące o rozumieniu języka migowego. Na ich podstawie naukowcy sprawdzają, czy bazuje on na nieco innych możliwościach ludzkiego mózgu niż język foniczny, czy może jest jego prostym odpowiednikiem.

Badaniem klasyfikatorów i tego, jakie obszary mózgu one aktywują, zajmuje się zespół dr. Pawła Rutkowskiego z Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

"Wiele znaków w języku migowym odpowiada słowom wypowiedzianym w języku fonicznym. W odróżnieniu od nich klasyfikatory nie mają takich odpowiedników" - powiedział dr Paweł Rutkowski.

Wyprostowany palec wskazujący jest np. klasyfikatorem osoby stojącej. Pojawia się on w zdaniach dotyczących pieszego przemieszczania się ludzi. Przesuwając dłoń z wyprostowanym palcem w przestrzeni, użytkownik języka migowego ilustruje trasę i sposób przemieszczania się osoby, o której mowa. Szybkie przesunięcie klasyfikatora oznacza, iż osoba ta idzie szybko, a seria przesunięć od prawej do lewej wskazuje, że idzie zygzakiem. Analogicznie użyty może być np. klasyfikator oznaczający zwierzę, pojazd lub inny poruszający się obiekt.

Klasyfikatorom blisko jest pod wieloma względami do gestykulacji spontanicznej, która często towarzyszy językowi fonicznemu. Zdania zawierające klasyfikatory są pewnego rodzaju scenkami pokazywanymi przez użytkownika języka migowego. *"Choć w komunikacji fonicznej używamy przede wszystkim słów, często zdarza nam się ilustrować relacje przestrzenne przy pomocy rąk. Gdy chcę powiedzieć, że ktoś do mnie przyjdzie, wykonuję gest w stronę swojego ciała, z kolei gest w przeciwnym kierunku oznaczać może, iż ktoś mnie opuści. W języku migowym tego typu przestrzenne ilustracje są kwintesencją bardzo wielu komunikatów i kluczowym elementem gramatyki"* - opisał rozmówca.

Jednak o ile słyszący bez tego rodzaju gestów poradzi sobie zazwyczaj bez problemu, to dla osób głuchych komunikat migowy pozbawiony klasyfikatorów będzie w wielu wypadkach zupełnie niezrozumiały.

Klasyfikatory różnego typu stanowią istotną część znaków, którymi posługują się głusi. Zespół dr. Rutkowskiego, który pracuje teraz nad słownikiem polskiego języka migowego, na blisko 6 tysięcy znaków zarejestrowanych do tej pory w bazie danych stanowiącej podstawę słownika, doliczył się już około 1200 klasyfikatorów.

"W naszych badaniach chcemy sprawdzić, w jakiej mierze konstrukcje klasyfikatorowe odpowiadają pod względem lokalizacji w ludzkim mózgu zdaniom języka fonicznego. Czy gdy mówię: +Jaś przeszedł przez ulicę+, mój mózg zareaguje w ten sam sposób, co mózg osoby głuchej, która to samo zamiga" - wyjaśnił rozmówca.

"We współczesnej nauce toczy się spór o status języków migowych w ludzkim umyśle. Nie ma pewności, czy języki migowe są prostym odpowiednikiem języków fonicznych, czy są zupełnie innym

sposobem komunikowania, który bazuje na innych możliwościach ludzkiego mózgu” - powiedział dr Rutkowski.

Badania na ten temat przeprowadzono do tej pory niewiele, a ich wyniki były na tyle zróżnicowane, że nie można wysnuć na ich podstawie jednoznacznych wniosków.

Badania prowadzone przez zespół dr. Rutkowskiego będą wyglądały w ten sposób, że osoba głucha badana będzie rezonansem magnetycznym, a naukowcy przedstawią jej konkretne komunikaty w języku migowym. W przypadku języków fonicznych badanie byłoby dość proste, bo komunikat wystarczyłoby np. odtworzyć z głośnika. Osoba głucha będzie musiała spoglądać na mały ekranik z wyświetlanymi komunikatami migowymi, a naukowcy sprawdzą reakcje jej mózgu na docierające sygnały.

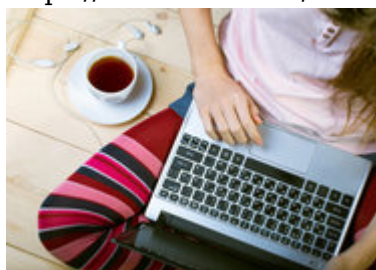
Uczony podkreśla, że język migowy długo nie był uznawany za pełnowartościowy sposób komunikacji. *” Za w pełni rozwinięte języki uznawano jedynie języki foniczne. Dlatego pokazanie, jakie podłoże mózgowe ma komunikacja migowa, będzie miało znaczenie dla wykazania jej złożoności i równorzędności względem języka fonicznego. Chodzi o udowodnienie, że nie jest ona czymś gorszym, ale czymś innym” - podkreślił rozmówca*

Przez to, że wciąż bardzo mało wiadomo o komunikacji głuchych, bardzo trudno jest np. opracować programy nauczania dla tych osób, czy też nauczyć osoby słyszące płynnie migać. *”Wielu słyszących tłumaczy języka migowego tworzy za pomocą znaków migowych proste kalki zdań polszczyzny fonicznej. Częstym błędem jest niedostateczne opanowanie złożonego systemu klasyfikatorów. Z punktu widzenia osoby głuchej komunikatu odwzorowującego gramatykę polszczyzny fonicznej nie można zrozumieć” - zaznaczył uczony.*

Dr Rutkowski na swoje badania otrzymał 100 tys. złotych od Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Prace poprowadzi wraz ze specjalistami z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego. *”Przyznane nam środki posłużą do przeprowadzenia badania pilotażowego. Liczę, że jeśli dobrze dobierzemy bodźce, które zaprezentujemy głuchym, to uda się uzyskać ciekawe wyniki. Wtedy postaramy się utworzyć międzynarodowe konsorcjum i wystąpić o grant, który pozwoliłby szerzej i dokładniej zbadać neurobiologiczne podstawy komunikacji migowej” - zapowiedział dr Rutkowski.*

Źródło: <http://www.naukawpolsce.pap.pl>

<https://laboratoria.net/aktualnosci/17034.html>

01-06-2026

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w](#)

[złości to ważny sygnał](#)

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

[Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#)

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

[AGH uruchomiła laboratorium](#)

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

[UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

[W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński](#)

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy